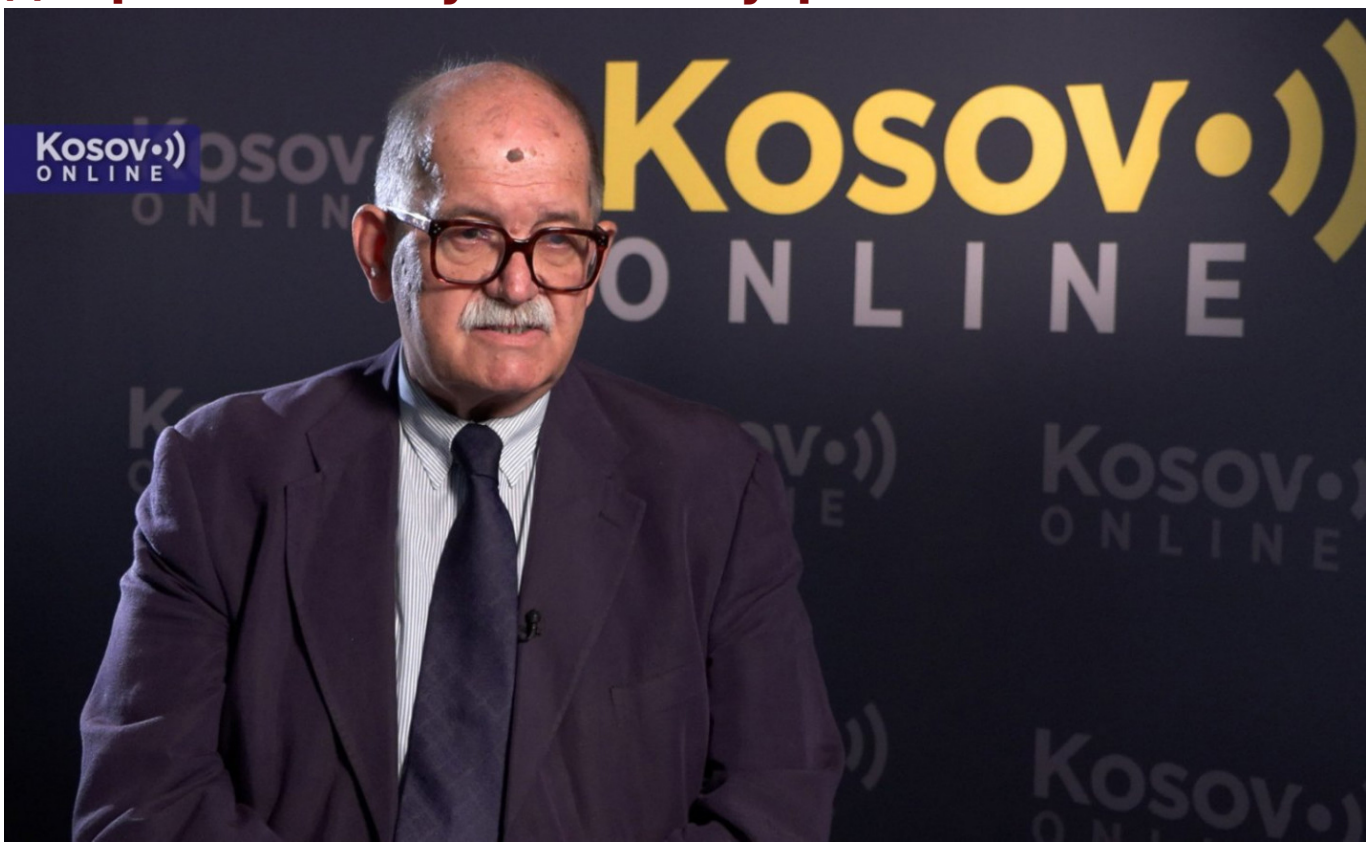
30/07/2024

Танасковић: Одлука Унеска потврда да нема побољшања ситуације око четири српска добра на Косову са листе угрожених

Некадашњи амбасадор Србије при Унеску професор Дарко Танасковић каже за Косово онлајн да то што је Комитет Унеска за заштиту светског културног и природног наслеђа задржао на Листи светске баштине у опасности четири српска средњовековна добра на Косову потврђује да заправо није дошло ни до каквог бољитка и побољшања ситуације, на чему стално инсистирају власти у Приштини и захтевају да се та добра скину са листе добара у опасности.

„У том смислу, то је за Србију позитивно, иако наравно, није позитивно то што се та веома значана универзално вредна културна добра налазе на листи добара у опасности. Одлука је била очекивана и није сензационална јер заиста није испуњен ниједан услов који би могао допринети томе да ова добра буду скинута са листе добара у опасности“, каже Танасковић.

Како наводи, постоји више услова да се српска добра скину са листе у

опасности, а један од три главна је пуна и стална заштита добра у сигурном и стабилном политичком окружењу.

„Ту се процењује да политичко окружење и даље није стабилно. Други услов је договорени средњорочни план рестаурације фресака, укључујући превентивни режим конзервације и конзервација и рехабилитација целог добра. И то наравно није нешто о чему се уопште може говорити. Какав средњорочни план, ко да га направи, с ким? И треће је имплементација плана управљања добром, пуно успостављање такозваних бафер зона и граница добра, укључујући њихову правну заштиту. С обзиром на све што се догађа, да се путеви граде поред манастира, да се тек на велику интервенцију из политичких разлога формално враћа узурпирана имовина Манастиру Дечани, какве бафер зоне, какво поштовање правних норми, то уопште не постоји, укључујући и одговарајући закон. Према томе, много би морало да буде учињено да би се та добра скинула са листе добара у опасности, а за то, као што знамо, не постоје ни минимални услови“, истиче Танасковић.

„Од самог почетка, од кад су уписана та добра, а то је било још 2006. године, политичка нестабилност, која се звала постконфликтна политичка нестабилност, стално је била истицана као један од најзначајнијих фактора и то је непромењено, и то је у крајњој линији, понављам, за нас позитивно, иако иначе није добро само по себи“, указује наш саговорник.

Између два заседања Комитета Унеска за заштиту светског културног и природног наслеђа, како наводи Танасковић, увек се одвија борба да се нешто са те листе склони или да се нешто на њу уврсти.

„То је једна динамика која се одвија стално од једног заседања до другог, а Комитет за светску баштину заседа једном годишње. Има држава на чијој територији се налазе добра за која је оцењено да су у опасности, али не због неке политичке нестабилности или, рецимо, физичке угрожености, већ једноставно због тога што те државе не брину о њима на начин који стандарди Унеска предвиђају, па се онда дође у ситуацију да се појаве стручни предлози да се добра ставе на листу да су у опасности, а то људи не воле јер то лоше говори о бризи о културним добрима. С друге стране, рецимо, Палестинци су увек инсистирали на томе да се њихова културна добра ставе на ту листу зато што су угрожена од стране Израела. Дакле, то је једна динамика у којој ова наша четири културна добра, тако их зовем, јер је то званична терминологија Унеска, врло стабилно стоје на листи добара у опасности“, закључује професор Танасковић.

spc.rs